

پیش دبستانی لانه‌ای!

مر ترضی طاهری

این عناصر مهم هستند و درجه اهمیت آن‌ها نیز با شاخص یکسان و مشابه قابل اندازه‌گیری نیست. لیکن اگر نیک و عمیق بنگریم، شاید بتوان گفت انگیزه کودکان و مربیان آن‌ها از همه عوامل دیگر موثرتر است، زیرا اگر بهترین برنامه و محتوا، کلاس و امکانات فراهم آید، اما از مربی و کودک با انگیزه و علاقه‌مند خبری نباشد، کار به جایی نمی‌رسد. از این‌ها گذشته، نمی‌توان از هیچ یک از عناصر نام برده، غفلت کرد. برای نمونه، فضای حضور و فعالیت کودکان در جای خود تأثیر بسیاری در تحقق برنامه‌ها دارند. زیرا همه می‌دانیم که دوران کودکی را معصومین (ع) و همه بزرگان دوران سیادت و بازی نام نهاده‌اند. آیا می‌توان میان دو فضای «کوچک و فشرده و حاشیه‌ای» و «نسبتاً بزرگ و باصفا» تفاوتی قائل نبود؟

در شماره هشتم «رشد آموزش پیش دبستانی» مطلبی تحت عنوان «پیش دبستانی خانگی» از نگارنده ملاحظه کردید. در آن مقاله کوتاه، با توجه به تنگناهای گسترش آموزش پیش دبستانی در کوتاه مدت، از صاحب نظران و دلسوزان استمداد شده بود که با توجه به تجربیات مادرانی که به هر علت نمی‌توانند از نعمت حضور فرزندانشان در مراکز پیش دبستانی برخوردار شوند، برای جبران این کمبود طرح و نظر ارائه دهند. اکنون در این شماره به نکته مهم دیگری اشاره می‌کنیم. برخی از کلاس‌های پیش دبستانی در مدارس ابتدایی و در فضای بسیار کوچک و در گوشه و کنار مدارس، چیزی شبیه لانه مرغان و پرندگان خانگی! (البته با کمی اغراق!) تشکیل می‌شوند. به راستی این چه پیامدهایی خواهد داشت؟

می‌دهند. مقایسه فضای داخل مدرسه و برخورد کودکان با بچه‌های بزرگ‌تر و تداخل برنامه‌های آن‌ها، عوارض نامطلوب دارند که خود بحث جداگانه‌ای می‌طلبد. حتی در شهرهای بزرگ و مرکزی نیز تعداد کودکان مستقل، اندک و انگشت‌شمارند که با کمال تأسف برخی را نیز به فضاهای دیگری (مثل مهمانسرا و...) تبدیل کرده‌اند!

امید است با رسمی (و البته غیر اجباری) شدن دوره پیش دبستانی، مسئولین امر در صدد ایجاد و احیای کودکان‌های شایسته برای نوآموزان عزیز، این آینده‌سازان صبور و آرام، برآیند تا شاهد رشد و شکوفایی بهتر دانش‌آموزان این آب و خاک باشیم.

در یک نگاه اجمالی به مراکز پیش دبستانی خواهیم دید به علل متفاوت که مهمترین آن‌ها کمبود فضا و مکان (و البته از آن بالاتر نبود نگرش لازم و نبود قوانین پشتیبان و رسمی نبودن این دوره) است، اغلب کلاس‌های پیش دبستانی به صورت (ضمیمه) در مدارس ابتدایی تشکیل می‌شوند.

استقبال عمومی و مشاهده آثار مثبت این دوران در کودکان، آموزش و پرورش را واداشته است که در حد امکان در همه دبستان‌ها، یک یا دو کلاس پیش دبستانی دایر کنند. در مناطق محروم و در مدارس کوچک، فضای بسیار محدودی در گوشه و کنار مدرسه را به این مهم اختصاص

با بررسی و ملاحظه وضعیت فعلی دوره پیش دبستانی از ابعاد مختلف درمی‌یابیم که برخی نکات مهم‌تر از سایر موارد هستند. البته تشخیص اهم و مهم، خود مقوله‌ای قابل توجه است. مثلاً به نظر شما خواننده محترم، آیا از میان موضوعات «نوآموز»، «مربی»، «کلاس»، مدرسه و تجهیزات»، «برنامه و محتوا» و... کدام یک از اهمیت بیشتری برخوردار است؟ بدیهی است که پاسخ صحیح به نگرش و زاویه دید پاسخ‌دهنده بستگی دارد. زیرا همه